

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 23 maja 2025 r.

Poz. 2455

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.173.2025.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 20 maja 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940),

stwierdzam nieważność

- §3 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz b, w zakresie wyrazów: *oraz posiadają co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania*,
- §3 ust. 1 pkt 2 oraz pkt 3, w zakresie wyrazów: *i posiadają co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania*,

Załącznika Nr 2 do uchwały Nr XIII/91/25 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany Uchwały nr LII/404/22 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bierzwnik

Uzasadnienie

W dniu 24 kwietnia 2025 r. Rada Gminy Bierzwnik podjęła uchwałę Nr XIII/91/25 w sprawie zmiany Uchwały nr LII/404/22 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bierzwnik.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 30 kwietnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowią art. 90t ust. 1 pkt 2 oraz ust. 4 ustawy o systemie oświaty¹⁾, zgodnie z którymi *jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży* (ust. 1 pkt). *W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze* (ust. 4).

Na podstawie powyższych przepisów, Rada Gminy Bierzwnik przyjęła Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bierzwnik, który stanowi Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XIII/91/25, a także w Załączniku Nr 2 do ww. uchwały określiła szczegółowe warunki, formy i zakres przyznawania stypendium w ramach tego Programu.

Podkreślić trzeba, że uchwała podjęta na mocy art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania

¹⁾ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2024 r., poz. 750 z późn. zm.).

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji RP, który stanowi, że organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, że nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, naruszać granic delegacji ustawowej, a nadto, modyfikować przepisów zamieszczonych w aktach wyższego rzędu.

Analiza treści Regulaminu Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w Gminie Bierzwnik (Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XIII/91/25), w kontekście powyższych rozważań, wykazała, że część zamieszczonych w Regulaminie unormowań istotnie narusza przepisy ustawy o systemie oświaty.

I tak, w §3 ust. 1 Załącznika Nr 2 do uchwały Nr XIII/91/25 Rada postanowiła, że: *Prawo do ubiegania się o stypendium przysługuje uczniom, którzy spełniają jeden z następujących warunków:*

- 1) *osiągnęli średnią ocen w wyniku klasyfikacji rocznej w nauce z obowiązujących zajęć edukacyjnych na poziomie co najmniej:*
 - a) *w szkole podstawowej klasy IV-VI - 5,30 i jednocześnie zajęli od I do V miejsca w konkursach lub olimpiadach przedmiotowych o zasięgu co najmniej wojewódzkim, znajdujących się w wykazie konkursów i olimpiad Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty lub Ministerialnych oraz posiadają co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania;*
 - b) *w szkole podstawowej klasy VII-VIII - 5,00 i jednocześnie uzyskali tytuł laureata lub finalisty i zajęli od I do V miejsca w konkursach lub olimpiadach przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim, znajdujących się w wykazie konkursów i olimpiad Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty lub Ministerialnych oraz posiadają co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania;*
- 2) *uzyskali udokumentowane wysokie wyniki sportowe w klasyfikacji indywidualnej lub zespołowej we współzawodnictwie na szczeblu co najmniej wojewódzkim zajmując od I do V miejsca w oficjalnych mistrzostwach województwa organizowanych przez wojewódzkie lub krajowe związki sportowe i posiadają co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania.*
- 3) *uzyskali udokumentowane wysokie wyniki tj. grand prix, tytuł laureata lub wyróżnienie w osiągnięciach artystycznych na szczeblu co najmniej wojewódzkim i posiadają co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania.*

Stanowiąc jak wyżej, Rada Gminy uzależniła przyznanie stypendium od uzyskania przez ucznia bardzo dobrej oceny z zachowania.

Warunek ten nie pozostaje jednak w związku z wynikami w nauce oraz innymi osiągnięciami w dziedzinie nauki, sportu czy kultury. Takie rozwiązanie jest sprzeczne z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Na podstawie tego unormowania rada gminy nie jest uprawniona do wprowadzania dodatkowych kryteriów i warunków, które nie wiążą się z bezpośrednim odzwierciedleniem osiągnięć ucznia w nauce bądź dziedzinach sportowych lub artystycznych. Tym samym uzależnienie możliwości uzyskania stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce od dodatkowej, całkowicie niezależnej i niezwiązanej z tymi osiągnięciami przesłanki w postaci bardzo dobrej oceny z zachowania, nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o systemie oświaty.

Oceniając legalność analogicznych postanowień WSA w Gliwicach w wyroku z dnia 19 marca 2024 r., sygn. akt III SA/GI 1099/23 zwrócił uwagę, że *nie można uzależniać przyznania pomocy dzieciom i młodzieży w formie stypendiów za wyniki w nauce i za szczególne osiągnięcia w konkursach, turniejach, i olimpiadach oraz zawodach sportowych od oceny z zachowania. Norma art.90t ust.1 u.s.o. nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie, kryterium "wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.*

Podobnie przyjął NSA w wyroku z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt III OSK 2186/21, że wskazanie przez organ stanowiący jednostki samorządowej wymogu uzyskania przez ucznia co najmniej bardzo dobrej oceny z zachowania narusza art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy.

Mając na względzie powyższe, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności Załącznika Nr 2 do uchwały Nr XIII/91/25 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany Uchwały nr LII/404/22 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Bierzwnik, w części wskazanej na wstępie niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński

I Wicewojewoda Zachodniopomorski